

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2014. június 30. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A vesztegetés vétsége és más bűncselekmények miatt **az I. r. vádlott és társai** ellen indított büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2013. június 27. napján kihirdetett 5.B.1499/2012/28. számú ítéletének a II. rendű vádlottra vonatkozó és fellebbezés folytán felülbírált részét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

AII. rendű vádlott cselekményeit:

1 rb. folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §),

1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés 2. fordulat, (2) bekezdés b) pont 2. fordulat)

m i n ő s í t i .

A II. rendű vádlottat 1 (egy) év **szabadságvesztésre ítéltnek tekinti.**

A szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén **börtönben rendeli végrehajtani.**

A II. rendű vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az első fokú ítéletnek a II. rendű vádlottra vonatkozó és fellebbezés folytán felülbírált részét **h e l y b e n h a g y j a**.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlottat folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) és folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette (1978. évi IV. törvény 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 2. fordulat 3. tétel) miatt - halmazati büntetésül - 1 év, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. Vele szemben 60.000- forintra vagyonelkobzást rendelt el. A II. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Az ellene bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alól felmentette. A felmentő rendelkezés első fokon jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű vádlott védője jelentett be fellebbezést, melynek okát, célját nem jelölte meg. A fellebbezési eljárás során elsődlegesen a II. rendű vádlott felmentését kérte, másodlagosan eltérő minősítés mellett a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Utalt arra, hogy téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, mely szerint a II. rendű vádlott vonatkozásában a titkos információgyűjtés eredménye nem használható fel, indítványozta továbbá, hogy az ítélet tábla a II. rendű vádlottal szemben az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyvet alkalmazza.

Az ítélet tábla a fellebbezést alaptalannak ítélte, míg a főügyészi indítványt részben osztotta.

* * *

A másodfokú bíróság az első fokú ítéletet és azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1), (2) bekezdése alapján a Be. 360. § (1) és (4) bekezdésben meghatározott eljárásban felülbírálván az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, melynek eredményeképpen megalapozott tényállást állapított meg.

Ugyanakkor tévedett, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügyben végzett titkos információgyűjtés eredménye a II. rendű vádlott esetében bizonyítékként nem használható fel.

A titkos információgyűjtés elrendelése időpontjában - 2003. május 31., 2003. június 24. - annak részletszabályait a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény VII. fejezete, azon belül is 69-75. §-ai tartalmazták. Ebből következik, hogy a bírói

engedélyhez kötött titkos információszerzés nem a büntetőeljárás törvénnyel szabályozott bizonyítás szabályai szerint folyt, így törvényességi követelményeire a 10.Bf.181/2014/4.

Be. rendelkezései nem vonatkoztathatók.

Ugyanakkor az első fokú ítélet meghozatalakor és a jelenleg is hatályos Be. 605. § (2) bekezdése szerint az e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az azt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza.

A titkos információgyűjtés korábbi szabályozását érintő bírói gyakorlat szerint nincsenek a titkos információgyűjtéssel nyert adatok felhasználásában olyan törvényileg meghatározott személyi vagy tárgyi korlátozások, amelyek kizárólag a bírói engedélyben megjelölt személyre szűkítenék az információk bizonyítékként történő alkalmazását. Felhasználható valamennyi információ, amely az engedélyezett módon (időben és azonosítható személyhez kapcsolódó eszközzel, módszerrel) került a rendőrség birtokába, s a megjelölt ügyben relevanciával bír (EBH 2001. évi 505. számú jogeset).

Mivel jelen ügyben a titkos információgyűjtés az akkor hatályos jogszabályok szerint történt, így annak eredménye felhasználható, bizonyítékként értékelhető a II. rendű vádlott vonatkozásában. A korábbi jogszabály ugyanis nem tesz kivételt, az engedéllyel történt információszerzés adatai mindenkivel szemben felhasználhatók voltak.

Ami a vádlott felmentését célzó védelmi fellebbezést illeti, az ítéletábra álláspontja szerint az a bizonyítékok mérlegelése ellen irányul.

A védő ugyanis arra hivatkozott, hogy a II. rendű vádlott beismerő vallomása törvénysértően beszerezett bizonyíték, mivel annak megtételére azután került sor, miután a nyomozóhatóság ismertette a II. rendű vádlottal a titkos információgyűjtés eredményét, az azt tartalmazó hangszalagok lejátszásával. Mivel álláspontja szerint a titkos információgyűjtés eredménye az elsőfokú bíróság által megállapított okok miatt nem használható fel, így a II. rendű vádlott ennek hatására tett beismerő vallomása sem vehető figyelembe.

Mivel a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal ellentétes, fentiekben részletezett álláspontja szerint a titkos információgyűjtés adatai figyelembe vehetők, így törvénysértően beszerezett bizonyíték az ügyben nincs. Ebből következően helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a II. rendű vádlott bűnösségét a saját beismerő vallomása és az azt alátámasztó bizonyítékok - különösen az I. rendű vádlott

vallomása - alapján megállapította.

Mellőzte azonban a másodfokú bíróság az első fokú ítélet 10. oldal 7. bekezdéséből az 1. sz. tanú tárgyalási nyilatkozatának bizonyítékkénti értékelését, mert a nyilatkozat előtt az elsőfokú bíróság nem oktatta őt ki a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra. Vallomásának mellőzése azonban a megállapított tényállás megalapozottságát nem érinti, a 2. sz. tanú vallomása alapján megállapítható volt.

A megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésére nem kerülhet sor, így a bizonyítékok mérlegelése ellen irányuló és a vádlott felmentését célzó fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a megalapozott tényállásból a II. rendű vádlott bűnösségére következtetett és cselekményeit az ítélet meghozatalakor hatályban lévő Btk.-nak (1978. évi IV. törvény) megfelelően minősítette.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a védőnek a cselekmény eltérő minősítésére - az I., II. pont a cselekményben való bűnösség téves megállapítására figyelemmel - a folytatólágosság mellőzésére vonatkozó álláspontját sem.

A 3. sz. tanú vallomásából megállapítható, hogy az autókereskedéseket soron kívül kellett kiszolgálniuk.

A II. rendű vádlott nyilvánvalóan a jogtalan előnyt azért fogadta el, hogy az iratok továbbítása során a döntésre jogosultat ne figyelmeztesse arra az általa tudott tényre, hogy a hitel folyósítását korábban totálkáros, majd megjavított gépkocsira igénylik.

Ez a magatartása sértette az ügyintézés jogszerűségét, így az a tényállás keretei közé illik.

Mivel 2013. július 1. napja óta új büntető törvény - 2012. évi C. törvény - van hatályban, ezért vizsgálni kellett, hogy melyik törvény kedvezőbb a vádlottra nézve. E körben az ítélőtábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját. A régi törvény és az elbíráláskori törvény is ugyanazt a tényállást tartalmazza a II. rendű vádlott cselekményeire, és a törvény azonos büntetési tétellel fenyegeti az elkövetőt. Az elkövetéskor ugyan a Btk. nem tartalmazta a középértékre vonatkozó büntetéskiszabási elvet, de a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában a súlyosítási tilalomra figyelemmel, az nem bír jelentőséggel, hogy azt az elbíráláskori törvény már tartalmazza.

Ugyanakkor a Kúria 4/2013. számú BK véleménye szerint a kedvezőbb feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezésre figyelemmel az elbíráláskori törvény enyhébb

elbírálást tesz lehetővé. Ez a gyakorlat irányadó akkor is, ha felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására kerül sor, mert a Btk. 38. § (1) bekezdése szabadságvesztés, nem végrehajtandó szabadságvesztés esetére tartalmaz rendelkezést. Annak eldöntéséhez, hogy melyik törvényt kell alkalmazni, gondolatban mindkét törvény szerint ki kell szabni a büntetést, s valamennyi 10.Bf.181/2014/4.

rendelkezés figyelembevételével kell dönteni, hogy összehatásában melyik törvény tesz lehetővé kedvezőbb elbírálást. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a II. rendű vádlottal szemben az elbíráláskori törvényt alkalmazta a Btk. 2. §-ára figyelemmel.

Ennek megfelelően a II. rendű vádlott cselekményeit a Btk. 345. §-ába ütköző, aszerint minősülő, figyelemmel a Btk. 6. § (2) és a 14. § (2) bekezdésére, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének; és a Btk. 291. § (1) bekezdés 2. fordulataba ütköző és a (2) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint minősülő és büntetendő, a Btk. 6. § (2) bekezdése szerinti, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének minősítette.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményeket annyiban helyesbítette az ítéletábra, hogy a halmazatot mellőzte súlyosító körülményként értékelni, tekintettel arra, hogy a II. rendű vádlottal szemben halmazati büntetés kiszabására került sor, így ez ugyanazon körülmény kétszeres értékelését jelentené, mely a büntetőjogban tilalmazott.

Az így helyesbített bűnösségi körülmények mellett is, figyelemmel a Btk. 80. § (1), (2) bekezdésében foglalt büntetés kiszabási elvekre, nem tévedett az elsőfokú bíróság amikor a jelentős időmúlásra figyelemmel alkalmazta a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés c) pontjában meghatározott enyhítő szakaszt, és szabott ki a II. rendű vádlottal szemben 1 évi szabadságvesztést.

A töretlen bírói gyakorlat szerint a korrupciós bűncselekmények kapcsán általában végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására kerül sor. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a bűncselekmény elkövetése óta több mint tíz év telt el, és ez a jelentős időmúlás a II. rendű vádlottnak nem róható fel. Így nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az elsődleges bírói gyakorlatot megtörve, Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásával úgy ítélte, hogy nem szükséges a szabadságvesztés azonnali végrehajtása, a megállapított próbaidő arányos. Az így kiszabott büntetés ugyanakkor feltétlenül szükséges a büntetési célok eléréséhez, így annak további enyhítése szóba sem jöhet, a büntetés a jelentős időmúlásra figyelemmel arányosnak tekinthető.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban is az ítélet táblája, hogy a jelenleg külföldön élő és ott rendszeres munkát végző II. rendű vádlottat a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján az előzetes mentesítésre érdemesnek találta.

A másodfokú bíróság a Btk. 35. § (1) bekezdésére figyelemmel a II. rendű vádlottat 1 év szabadságvesztésre ítélte tekintettel, melyet végrehajtása elrendelése esetén a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtönben kell végrehajtani.

A másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a II. rendű vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a Btk. 38. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja alapján legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az első fokú ítéletben felhívott további jogszabályhelyeket a másodfokú bíróság akként helyesbítette, hogy a büntetés célja a 1978. évi IV. törvény 37. §-a helyett Btk. 79. §-a, míg a vagyonelkobzás jogi alapja az 1978. évi IV. törvény 77/B. § e) pontja helyett Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja.

Az első fokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet táblája a védő fellebbezését alaptalannak ítélte, de az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű vádlottra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét hivatalból felülbírálván a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a Be. 372. § (1) bekezdése alapján, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Szeged, 2014. június 30.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

Sefta Márta dr. sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Cserhádi Ágota sk.
a tanács tagja

A Fővárosi Ítélet táblája 10.Bf.181/2014/4. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 5.B.1499/2012/28. számú ítéletének a II. rendű vádlottra vonatkozó, fellebbezés folytán felülbírált és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2014. június 30.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.

a tanács elnöke